

schoolplan 2020-2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	pag. 3
1. <u>Basisschool Aquamarin</u>	
1.1. De school	pag. 4
1.2. Stichting Neutraal Bijzonder Onderwijs Bonaire	
1.3. Geschiedenis	
1.4. Schoolbevolking	pag. 5
1.5. Personeel	
2. <u>Opdracht van de school</u>	
2.1 Missie	pag. 7
2.2 Visie	
2.3 Basisschool Aquamarin biedt	
3. <u>Waar we nu staan</u>	
3.1 Evaluatie schoolplan 2016-2020	pag. 8
3.2 SWOT-analyse	
4. <u>De Veilige school</u>	
4.1 Pedagogisch klimaat	pag. 12
4.2 Veiligheid	pag. 14
4.3 Preventie en maatregelen	pag. 15
5. <u>Burgerschap</u>	
5.1 Burgerschap bij ons op school	pag. 17
5.2 Lesinhoud	
6. <u>Onderwijskundig beleid</u>	
6.1 Groepssamenstelling	pag. 21
6.2 Onderwijskundig concept	pag. 22
6.3 Vakken en methodes	
7. <u>Zorg</u>	
7.1 Leerlingvolgsysteem	pag. 26
7.2 Observaties en toetsen	
7.3 Gesprekken en rapportage	pag. 27
7.4 Extra zorg	pag. 28
7.5 Plaatsing en doorstromen	pag. 29
7.6 Schoolverlaters en vervolgonderwijs	
7.7 Jaarplanning en handelingsplannen	

8. <u>Kwaliteitszorg</u>	
8.1 Opbrengsten	pag. 31
8.2 Kwaliteitsplan	
9. <u>Ambities en doelen</u>	
9.1 Ambities	pag. 33
9.2 Doelen en Plan van aanpak	
10. <u>Personeel</u>	
10.1 Aannamebeleid	pag. 37
10.2 Kwaliteit waarborgen	
10.3 Scholing	
10.4 Pensioenregeling	
11. <u>Financieel beleid</u>	
11.1 Bestuur	pag. 39
11.2 Schoolgeld	
11.3 Sponsoring	

Voorwoord

Dit schoolplan is opgesteld in samenwerking met het bestuur, team en de directeur van Basisschool Aquamarin voor een periode van vier jaar, 2020-2024.

In het schoolplan kunt u lezen over de visie van de school, hoe we ons onderwijs in de praktijk vormgeven en wat we willen bereiken.

In hoofdlijnen informeren we u over het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Met dit document wordt verantwoording afgelegd over het beleid en de uitvoering daarvan.

Anja Heij
directeur Basisschool Aquamarin

Hoofdstuk 1 : Basisschool Aquamarin

1.1 De school

Naam school	: Basisschool Aquamarin
Bestuur	: Stichting Neutraal Bijzonder Onderwijs Bonaire
Adres	: Kaminda Jato Baco 36
Woonplaats	: Kralendijk
Directeur	: Anja Heij
Schooladres	: Kaminda Jato Baco 36
Postadres	: Kaya Kuarts 14
Telefoonnummer	: 7882885
E-mailadres	: basisschoolaquamarin@hotmail.com
Website-adres	: www.basisschoolaquamarin.com

Basisschool Aquamarin is een particuliere basisschool en biedt onderwijs aan leerlingen van 4 t/m 12 jaar. Onze school valt voor de Inspectie van Onderwijs in de categorie B3 scholen.

1.2 Stichting Neutraal Bijzonder Onderwijs Bonaire

Basisschool Aquamarin valt onder de Stichting Neutraal Bijzonder Onderwijs Bonaire. De stichting is in juli 2006 opgericht en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder registratienummer 7496. Het bestuur is verantwoordelijk voor het onderwijs op onze school. Zij bewaakt en houdt toezicht op de kwaliteit en de uitvoering. De dagelijkse leiding en organisatie is in de handen van de directeur en het team. In samenwerking met de directeur neemt het bestuur maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en te vernieuwen en de bekwaamheid van het personeel te waarborgen en te onderhouden. De stichting heeft maar één school onder haar hoede. De visie van de school en bestuur zijn hetzelfde.

Het bestuur bestaat uit 3 leden.

voorzitter/ penningmeester	: Joost Latiers
secretaris	: Elyane Paul -Nicolaas
lid	: Michelle Coolen - v.d. Valk

1.3 Geschiedenis

In augustus 2006 is onze school opgericht, omdat een groep ouders behoefte had aan een school waar structuur, Nederlandse taal en leerprestaties een belangrijke rol spelen. Vanuit deze vraag is onze school als een project voor leerlingen uit groep 6 t/m 8 gestart. Dit project zou drie jaar duren. De eerste twee jaren brachten we door in een aanbouw van het woonhuis aan de Kaya Aquamarin. In mei 2008 zijn we verhuisd naar het ABVO-gebouw aan de Kaminda Jato Baco. Omdat steeds meer ouders hun kinderen bij ons op school geplaatst wilde hebben, zijn we gaan uitbreiden. Inmiddels zijn we uitgegroeid tot een volledige basisschool met zo'n 100 leerlingen verspreid over vijf basisgroepen en bieden we onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. In het schooljaar 2020-2021 verhuizen we waarschijnlijk naar een nieuw schoolgebouw.

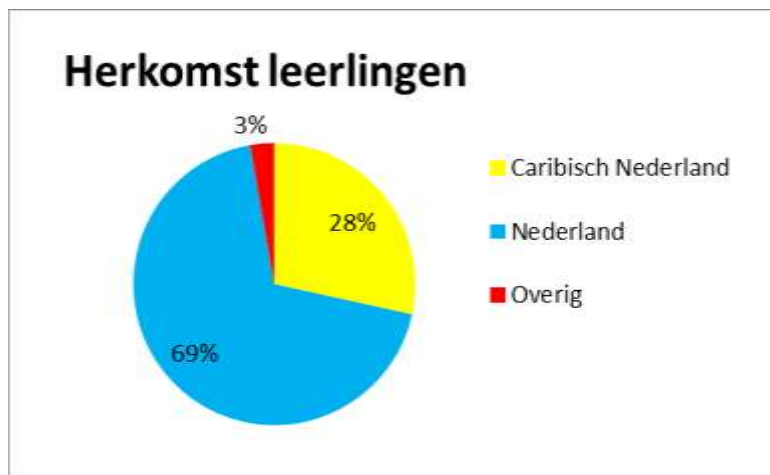
1.4 Schoolbevolking

De leerlingen van onze school zijn woonachtig over het hele eiland. Daarnaast komen er ook leerlingen uit andere landen, waarvan een groot deel uit Nederland. Een deel van onze leerlingen is tijdelijk op het eiland. Zij zullen voor een korte of lange periode de school bezoeken en daarna weer terug keren naar Nederland. Het grootste deel van de ouders heeft een HBO of universitaire opleiding. De meeste leerlingen hebben een stabiele thuissituatie, waarin beide ouders aanwezig zijn.

Herkomst leerlingen Basisschool Aquamarin (mei 2020)

Geboorteland

	leerlingen	procentueel
Caribisch Nederland	31	28 %
Nederland	75	69 %
Overig	3	3 %
Totaal	111	100%

1.5 Het personeel

Ons team is een mix van ervaren leerkrachten en leerkrachten die aan het begin van hun loopbaan staan. Het team bestaat uit een directeur, vier groepsleerkrachten en twee vakleerkrachten voor de vakken Papiaments en gymnastiek. Halverwege het schooljaar wordt het team meestal uitgebreid met een onderwijsassistent in de onderbouw. Het team bestaat geheel uit vrouwen en er is een mooie balans in leeftijd. Tijdens het schooljaar lopen er enkele studenten van de PABO of uit de studierichting Zorg en Welzijn een periode stage bij ons op school.

Hoofdstuk 2: Opdracht van de school

2.1 Missie

De missie van de school is het maximale uit de leerlingen te halen op cognitief, sociaal-emotioneel en creatief gebied. We bieden onze leerlingen de beste kansen en mogelijkheden voor het vervolgonderwijs en hun persoonlijke ontwikkeling, zodat ze met een ruime bagage aan kennis, vaardigheden en zelfvertrouwen de toekomst tegemoet kunnen gaan.

2.2 Visie

In ons onderwijs houden we rekening met de verschillen tussen leerlingen op basis van hun achtergrond, capaciteit, ontwikkeling en interesse. We sluiten aan op de leerbehoeftes van elk kind. We stimuleren een nieuwsgierige en leergierige houding zodat leerlingen hun eigen mogelijkheden met plezier kunnen ontdekken en ontplooien. Onze school gaat mee met de ontwikkelingen van de wereld om ons heen, maar hecht ook veel waarde aan kennis en vaardigheden, die in het verleden hun waarde hebben bewezen.

2.3 Basisschool Aquamarin biedt:

- *Privéonderwijs*
We kiezen ervoor om niet door de overheid gefinancierd te worden, omdat dit meer mogelijkheden biedt om onze doelen te bereiken. De overheid stelt eisen aan bijvoorbeeld de omvang van de school of het aannamebeleid, die goed onderwijs in de weg staan. Door onafhankelijk te zijn, kan de school sneller beslissingen nemen.
- *Nederlandstalig onderwijs*
Bonaire is een Papiamentstalig eiland, waar het Nederlands een vreemde taal is. Wij denken dat onderwijs in de Nederlandse taal vanaf groep 1 de leerlingen de beste kansen biedt voor hun toekomst. Hoe jonger de Nederlandse taal wordt aangeleerd des te betere resultaten en des te meer kansen in het vervolgonderwijs, dat ook op Bonaire Nederlandstalig is. Bovendien komt een groot deel van onze leerlingen uit Nederland en keert na korte of langere tijd daar weer terug.
- *Kwaliteit van onderwijs op Nederlands niveau*
Als we het beste uit kinderen willen halen, betekent dat ook op Bonaire de (hoge) kwaliteit van het Nederlands onderwijs moet worden gehaald. Dit biedt zowel de leerlingen die op het eiland blijven, als de leerlingen die terugkeren naar Nederland de beste mogelijkheden in het vervolgonderwijs. Doordat het grootste deel van onze leerlingen in de loop van de basisschool terugkeert naar Nederland, willen wij dat zij probleemloos kunnen instromen in het onderwijs in Nederland.
- *Neutraal Onderwijs*
We willen dat leerlingen belangstelling en respect hebben voor verschillende geloofs- of levensopvattingen en culturen, ongeacht uit welke cultuur, godsdienst of levensopvattingen leerlingen zelf uitkomen.

Hoofdstuk 3 : Waar we nu staan.

Als we terugblikken op de verbeterpunten uit het laatste schoolplan hebben we een mooie ontwikkeling doorgemaakt.

3.1 Evaluatie schoolplan 2016-2020

- De bouwplannen van een nieuw schoolgebouw worden momenteel gerealiseerd.
- De digitale middelen zijn uitgebreid. Er zijn digitale borden, digitale lesprogramma's en Ipads aangeschaft. In de lessen wordt met de digitale middelen volop gewerkt.
- We zijn begonnen met het vernieuwen van de methodes taal, spelling en rekenen.
- Het leerlingvolgsysteem en de zorg zijn uitgebreid met een kwaliteitsplan en een veiligheidsplan. Het format van de handelingsplannen zijn verbeterd. Leerlingen worden beter gevolgd en er wordt meer aangesloten bij leerbehoeftes van leerlingen.
- Voor meer- of hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 6 is er een plusklas opgezet en zijn er extra materialen aangeschaft.
- We werken met de nieuwste versie van de Cito toetsen 3.0. De leerlingen van groep 8 nemen deel aan de IEP-eindtoets.
- We hebben de gymlessen uitgebreid met lessen in de gymzaal en met workshops.
- Voor het personeel is er een systeem van pensioenopbouw opgezet en het stappenplan wordt uitgevoerd.
- De scholing van het personeel is beperkt gebleven, maar voor de komende periode zien we nieuwe mogelijkheden.

3.2 SWOT-analyse

Om tot een beter inzicht te komen over ons onderwijs hebben we een SWOT-analyse gemaakt. Dit een analyse van onze sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen.

<u>Sterke punten</u>
De school
Onze school is een privéschool. Doordat we financieel onafhankelijk zijn van de overheid kunnen we zelf onze mogelijkheden en doelen bepalen. Naast de wettelijke verplichtingen kunnen we ons onderwijs een eigen invulling geven .
Sociaal klimaat
De school heeft een prettig sociaal klimaat. Leerlingen komen met enthousiasme en plezier naar school. Ouders voelen zich betrokken bij onze school. Iedereen kent elkaar. Nieuwe leerlingen en hun familie worden makkelijk opgenomen en horen er snel bij.
Door de kleinschalig opzet van de school is er veel aandacht voor een persoonlijke benadering. De communicatie met ouders verloopt makkelijk. Leerlingen kunnen zichzelf zijn. Ze zijn doorgaans behulpzaam en zorgzaam. Er wordt weinig gepest. Veel ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en actief betrokken in het onderwijs.
Personeel
Onze school werkt met een klein, bevlogen en flexibel team. De betrokkenheid van alle leerkrachten is groot en iedereen voelt zich verantwoordelijk. Het team is redelijk stabiel. De communicatie verloopt makkelijk en snel. Problemen worden snel opgepakt en er wordt oplossingsgericht gehandeld.

Leerlingen

De leerlingen van onze school stromen op verschillende niveaus uit.

VWO-Havo 75 %

TKL – (Mavo) 20 %

PKL/PBL (beroepsonderwijs) 5 %

De meeste leerlingen van onze school stromen op een VWO of Havo- niveau uit.

Burgerschap en Wereldverkenning

Op onze school komen leerlingen uit verschillende landen met verschillende nationaliteiten, culturen en tradities met elkaar in aanraking. Hierdoor krijgt het vak Burgerschap een bredere context en leiden we onze leerlingen op tot wereldburgers.

Zwakke punten**Het gebouw**

Het huidige schoolgebouw voldoet niet aan de eisen van ons dagelijks onderwijs. De lokalen zijn te klein, het elektriciteitsnet en internet hebben te weinig capaciteit en werken onvoldoende. Het gebouw wordt door verschillende doeleinden gebruikt. Hierdoor zijn er beperkingen en ontstaat overlast. De school heeft geen eigen gymzaal.

Sociaal klimaat

Doordat veel gezinnen maar tijdelijk op het eiland wonen is er weinig stabiliteit. Onze school kent een grote in- en uitstroom aan het begin, tussentijds en aan het einde van het schooljaar. Door de wisselingen in de groep kan de sfeer in de groep of de verdeling van aandacht over de leerlingen veranderen.

Door de kleinschaligheid wordt er een groot beroep gedaan op de capaciteiten en inzet van een beperkte groep leerkrachten en ouders.

Personeel

De directeur is niet ambuland. Door onvoorziene situaties, ziekte of vertrek van een teamlid, kan de werkdruk te hoog worden voor de leerkrachten.

Het wordt elk jaar moeilijker om invaller en geschikt personeel aan te trekken.

Verwachtingen van ouders

Ouders, die voor het onderwijs betalen, hebben vaak hoge verwachtingen van het onderwijs en van de prestaties van hun kind. Er wordt dan voorbijgegaan aan de (leer)capaciteiten van de leerling. Na een verhuizing verwachten ouders vaak hetzelfde onderwijs als van de school van herkomst. In de praktijk kunnen scholen sterk verschillen in visie, werkwijze en mogelijkheden. Dit zorgt voor extra werkdruk bij de leerling en de leerkracht.

Burgerschap en Wereldverkenning

De Bonairiaanse en Nederlandse maatschappij, cultuur en natuur verschillen sterk van elkaar. De Nederlandse methodes sluiten niet aan op de situatie op Bonaire, hierdoor moeten leerkrachten het lesmateriaal zelf ontwikkelen.

<u>Kansen</u>
Het gebouw
De school verhuist volgend schooljaar naar een nieuw gebouw met grotere lokalen. Er zijn goede voorzieningen op gebied van elektriciteit en internet. De bevolking van Bonaire gaat de komende jaren groeien. In het gebouw kunnen we ook uitbreiden naar meer groepen.
Het onderwijs
In het lesprogramma is er veel aandacht voor verschillende werkvormen en extra activiteiten in de vorm van workshops. Door deze activiteiten komen leerlingen met andere werkvormen, kennis en vaardigheden in aanraking en kunnen ze hun eigen talenten ontdekken.
De leerlingen
In het dagelijkse leven komen de leerlingen op een natuurlijke manier in aanraking met de Engelse taal. Het is voor ons eenvoudig mogelijk om het vak Engels in alle groepen in te voeren.
Het personeel
Leerkrachten zijn breed inzetbaar en wisselen met regelmaat van groep. Ze hebben een brede kennis en inzicht in het lesprogramma, de opbouw van de lesstof en ontwikkeling van de leerlingen. Hierdoor is een doorgaande lijn in de school op alle gebieden en kan de leerkracht snel en goed aan sluiten bij de leerbehoeftes van de leerlingen.
Burgerschap en Wereldverkenning
In de groepen zitten Bonairiaanse en Nederlandse leerlingen. In de lessen Burgerschap en Wereldverkenning ontstaat zo een natuurlijke uitwisseling van verschillen en overeenkomsten tussen cultuur, tradities en leefomgeving. In de lessen wordt een brug geslagen met Bonaire. De lesstof sluit aan bij de beleveniswereld, ervaringen, kennis en interesse van de leerlingen, hierdoor wordt het onderlinge begrip en waardering voor elkaar vergroot.
Zorg
Tijdens het leerproces van leerlingen is het team voldoende onderlegd om problemen in de ontwikkeling en bij het leren te signaleren en tot op zekeren hoogte zelf op te lossen. De school heeft een goed netwerk van specialisten op verschillende terreinen die de leerlingen kunnen testen, adviseren en behandelen.

<u>Bedreigingen</u>
De school
De bevolking van Bonaire gaat de komende jaren groeien naar 25000 inwoners. Het nieuwe schoolgebouw biedt ruimte voor meer groepen. Het wordt dan heel verleidelijk om te groeien, waardoor we ons kleinschalige karakter verliezen.
De school heeft veel leerlingen van Nederlandse ouders die voor de overheid werken en tijdelijk onze school bezoeken. Mocht deze groep wegvallen, dan heeft dat grote gevolgen voor het voortbestaan van onze school.
Het onderwijs
Het eiland heeft beperkte mogelijkheden. Veel faciliteiten, voorzieningen en materialen zijn niet voorradig op het eiland en moet de school zelf organiseren. Dit geeft extra werkdruk bij leerkrachten.
Leerlingen
Doordat een groot deel van de leerlingen de Engelse taal op conversatieniveau begrijpen en spreken, schakelen leerlingen makkelijk over naar het Engels. Hierdoor komt bij

anderstalige leerlingen het leren van de Nederlandse taal onder druk te staan.

Overdracht van leerlingen

Ouders en de school van herkomst geven regelmatig te weinig informatie over achterstanden, hulpprogramma's of speciale leerbehoeftes van hun kind(eren). Steeds meer leerlingen werken met een andere methode, op eigen niveau of tijdsplan. Hierdoor ontstaan er hiaten in de lesstof of met onze groepen. Daardoor komt de school voor een ongedwongen feit, die veel flexibiliteit van de leerkracht, de leerlingen en de groep vraagt.

Burgerschap en Wereldverkenning

Lesmethodes uit Nederland sluiten niet aan bij de natuur en samenleving op Bonaire. In de afgelopen jaren hebben we een lespakket samengesteld in de vorm van themamappen en themadozen met lessen, illustratiematerialen, les ideeën, opdrachten PowerPointpresentaties, excursies etc. , die wel aansluiten bij de wereld en het leven op het eiland. Het verzorgen van de lessen kost de leerkracht extra voorbereidingstijd en creativiteit. Nieuwe leerkrachten moeten worden opgeleid en begeleid in de Bonairiaanse natuur, cultuur en tradities.

Nt2 programma

Het Nt2 programma bevindt zich in een beginstadium. We missen continuïteit in de begeleiding en het programma. In de andere groepen heeft iedere leerlingen andere onderwijsbehoeftes, waardoor het lastig is om tot een eenduidig programma te komen.

Zorg

Voor specifieke behandelingen of onderzoeken zijn we afhankelijk van artsen, psychologen, fysiotherapeuten of coachen. In het verleden werden onderzoeken door de verzekering van het eiland vergoed. Momenteel moeten ouders de kosten van onderzoeken of behandelingen zelf bekostigen. Hierdoor is de drempel voor ouders soms te hoog en wordt er van de onderzoeken of behandelingen afgezien.

Hoofdstuk 4 : De veilige school

In dit hoofdstuk informeren we u over het pedagogisch klimaat en de veiligheid in onze school.

4.1 Pedagogisch klimaat

Een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat is een voorwaarde voor de ontwikkeling en leerresultaten van leerlingen. Een goede samenwerking, respect en vertrouwen vormen daarin de basis.

Een goed en veilig pedagogisch klimaat begint bij een positief welbevinden van onze leerlingen, ouders en leerkrachten. We vinden het belangrijk dat iedereen zich prettig en op z'n gemak voelt in onze school. Bij de opzet van onze school is bewust gekozen voor kleine school met ongeveer 100 leerlingen. Een school waar iedereen elkaar kent, gezien wordt, zichzelf kan zijn en erbij hoort.

We vinden het belangrijk dat ouders zich betrokken voelen bij de school, het onderwijs aan hun kinderen en waar mogelijk het onderwijs ondersteunen. We informeren ouders door middel van de nieuwsbrief en in gesprekken. Ouders kunnen op vele gebieden participeren in het dagelijkse onderwijs. Ze ondersteunen het onderwijsproces. Ze nemen deel aan leesonderwijs, gymactiviteiten, feesten en andere activiteiten of als gastdocent. Jaarlijks worden er aantal activiteiten georganiseerd, zodat ouders deelgenoot worden van het onderwijs zoals: ouderavonden, oudergesprekken, de Sinterklaasviering, de Kerstviering, presentaties van projecten, een dans- of muziekvoorstelling, sportactiviteiten en het jaarlijkse afscheidsfeest.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden ouders geïnformeerd over onze school. In het gesprek worden de ouders op de hoogte gebracht van de identiteit, visie, werkwijze en mogelijkheden van de school. Daarnaast kunnen ouders hun verwachtingen uiten en vragen stellen.

In onze school hechten we waarde aan de onderlinge relaties en interactie tussen leerlingen, ouders en leerkrachten. Voor ouders organiseren we een ouderavond om onder andere kennis te maken met leerkrachten en andere ouders. In onze school proberen we ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de school en het onderwijs. Ouders zijn van harte welkom in onze school. De deur staat letterlijk altijd open. Voor en na schooltijd is er tijd en aandacht voor ouders en leerlingen.

Aan het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan een goede sfeer in onze school en in de klassen. We brengen de school op orde en richten de klassen met zorg en aandacht in. Door diverse werkvormen brengen we de leerlingen met elkaar in contact, zodat ze elkaar beter leren kennen, waarderen en elkaars interesse ontdekken. De basis voor het opbouwen van contacten en vriendschappen.

Een gemotiveerd en inspirerend team van leerkrachten legt de basis voor dat schoolklimaat. Hun enthousiasme en nieuwsgierigheid maakt de sfeer op school, wat als voorbeeld geldt voor leerlingen.

De leerkracht is er in de eerste plaats voor de leerlingen. We willen dat leerlingen met plezier naar school komen. De leerkracht benadert de leerlingen vanuit een positieve houding, waardoor er een vertrouwensband ontstaat tussen de leerkracht en de leerling.

Dit doet de leerkracht door:

- het tonen van belangstelling
- het aannemen van een goede luisterhouding
- zorgvuldig handelen
- het maken van duidelijke afspraken
- correct optreden
- een uitdagend programma.

Daarnaast stimuleert de leerkracht de autonomie van de leerling, zodat de leerlingen plezier beleven, positieve ervaringen op doen en creativiteit en zelfvertrouwen ontwikkelen. Dit doet ze door middel van:

- ze uit te dagen om mee te doen
- leerlingen te activeren om zelf initiatief te nemen
- ze te helpen bij het leren en maken van keuzes en bedenken van oplossingen
- het verantwoordelijkheidsgevoel en competentiegevoel bij kinderen te vergroten
- ruimte voor eigen werk en leerstijl te geven
- het geven van complimenten en tips
- vragen te stellen tot reflectie

Ons pedagogisch klimaat komt tot uiting in de omgang met elkaar en de normen en waarden in onze school. Om het pedagogisch klimaat te verbeteren bieden we in het lesrooster de vakken Sociale Vaardigheden en Burgerschap aan. We leren de leerlingen regels, normen, waarden en vaardigheden aan, zodat ze op een sociale en respectvolle manier met elkaar leren omgaan.

Om iedereen een beetje te helpen gebruiken we acht basisregels:

“De 8 die je van elkaar verwacht.”

1. Iedereen hoort erbij.
(Wij pesten en discrimineren niet.)
2. Luister na elkaar.
3. Help elkaar als je kunt.
4. Zeg wat je voelt
5. Zeg iets vriendelijks.
6. Los je ruzie op.
7. Speel sportief en eerlijk
8. Geef een ander ook eens zijn zin.

In de groepen wordt besproken hoe we met elkaar omgaan en welke afspraken er zijn. Kinderen weten dat ze altijd met hun verhaal bij de leerkracht terecht kunnen. Zij worden serieus genomen en er wordt samen met de leerkracht gezocht naar de beste mogelijkheden voor de oplossing van problemen.

In de lessen bespreken we onderwerpen zodat ze een goed zelfbeeld, een eigen identiteit en zelfvertrouwen ontwikkelen, een eigen mening kunnen vormen en weerbaar worden.

De leerlingen, ouders en leerkrachten op onze school hebben verschillende achtergronden wat betreft nationaliteit, cultuur en godsdienst. We werken vanuit respect en hebben aandacht voor verschillende geloofsopvattingen. Wij verwachten dat iedereen die bij ons op school is, zich gedraagt met respect voor anderen. Dit respect uit zich in de omgang met elkaar en het taalgebruik.

Een prettige omgang stimuleert het gevoel van samen en met elkaar. In de lessen werken we aan de persoonlijkheidsontwikkeling van leerlingen. We brengen ze kennis over de natuur en milieu, verschillende culturen, geestelijke stromingen en levensovertuigingen bij. In de lessen leren en oefenen we vaardigheden, zodat leerlingen zich vriendelijk leren opstellen, elkaars gevoelens leren kennen en een open houding naar elkaar ontwikkelen. Door samen te spelen en werken leren de leerlingen rekening met elkaar te houden en met elkaars achtergronden en cultuurverschillen om te gaan, waardoor er meer respect en waardering voor elkaar kan groeien.

Om meer inzicht in de sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen te krijgen, werken we met het digitale programma ZIEN. Aan de hand van een vragenlijst kan de leerkracht een kind in kaart brengen. Het programma geeft suggesties, hoe de leerkracht de groep of een kind extra zou kunnen ondersteunen.

In de maand oktober wordt tijdens het voortgangsgesprek uitgebreid de sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding, onderwijsbehoeftes en talenten van de leerling besproken. De ouders, leerlingen en leerkrachten moeten vooraf een vragenlijst invullen. Bij jonge leerlingen wordt de vragenlijst mondeling afgenomen door de leerkracht. Naar aanleiding van de gesprekken hopen we dat de leerkracht en de ouders meer inzicht krijgen in de (leer)behoeftes van de leerling, zodat de leerkracht de leerling beter kan begeleiden. Ook tijdens de rapportgesprekken wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling besproken met de ouders.

Niet alleen in de sociale omgang maar ook in het lesprogramma vinden we het belangrijk dat leerlingen plezier hebben in het leren en dat iedereen in de les mee kan doen. In het programma sluiten we aan bij de mogelijkheden, ontwikkeling en leerbehoeftes van de kinderen. De leerkracht volgt de leerlingen nauwkeurig en stelt naar aanleiding van alle gegevens een handelingsplan op. In de lessen krijgen leerlingen de zorg en de uitdaging die het nodig heeft. Tijdens het schooljaar organiseert de school bijeenkomsten tussen de groepsleerkracht, de zorgcoördinator/directeur en/of de ouders om het welbevinden, de leerresultaten, de onderwijsbehoeftes van de leerlingen te evalueren en te verbeteren.

4.2 Veiligheid

De school zorgt tijdens de schooldag voor sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerling in en om de school. Door tijdig signalen en optreden voorkomen we vormen van pesten, agressie en geweld. Daarnaast investeren we in een goede vertrouwensband, prettig schoolklimaat en heldere regels hoe we met elkaar omgaan. Hoe de school omgaat met het welbevinden en het veiligheidsgevoel in onze school kunt u lezen in het hoofdstuk pedagogisch klimaat. In dit hoofdstuk gaan we meer in op de veiligheid in en om ons gebouw, het pestbeleid en het veiligheidsplan. Met ons veiligheidsbeleid streven we er naar dat alle leerlingen, medewerkers, ouders en partners zich verantwoordelijk, beschermd en gehoord voelen op onze school.

Veilige huisvesting, veilig speel- en werkplekken

De school zorgt voor veilige leef-, werk- en speelplekken. Bij beschadiging of niet functioneren van materialen, zorgt de directie voor reparaties of vervanging. In gevaarlijke situaties worden direct maatregelen getroffen. De veiligheid in en om ons gebouw is nog niet op het niveau waar wij graag zouden willen zijn. Omdat we het gebouw van het ABVO huren en het gebouw voor meerdere doeleinden wordt gebruikt, zijn we afhankelijk van de medewerking van het ABVO-bestuur.

Om de veiligheid van kinderen zoveel mogelijk te waarborgen worden de ouders van de onder- en middenbouw verzocht om de leerlingen 's morgens in de klas te brengen en 's middags in de school weer op te halen. De leerlingen van de bovenbouw moeten op het schoolterrein bij het hek aan de straat op hun ouders wachten. Onder schooltijd wordt het hekwerk van het gebouw aan de straatkant afgesloten.

Ongelukjes

In de klas en tijdens het buitenspelen houdt de eigen leerkracht toezicht, natuurlijk kan er altijd iets fout gaan. Mocht uw kind op school een ongeluk(je) krijgen dan werken we als volgt:

- Is het niet ernstig, dan kan de leerkracht het kind helpen.
- Is het ernstiger, dan doen wij het meest noodzakelijke, bijvoorbeeld een noodverband. Wij bellen meteen de ouders om te komen. Mocht uw kind naar een arts moeten, dan is het uiteraard het meest prettig om met de eigen ouder te gaan.
- Wanneer wij u niet kunnen bereiken, dan gaan wij met uw kind naar een huisarts, zo nodig naar het ziekenhuis.
- Is het zeer ernstig, dan bellen wij onmiddellijk 911 en natuurlijk ook u.

Alle leerkrachten hebben het afgelopen jaar een EHBO-cursus gevolgd.

4.3 Preventie en maatregelen

Om vormen van: agressie, geweld, pesten, discriminatie en seksuele intimidatie en escalatie van incidenten te voorkomen neemt de school de volgende maatregelen:

- De school zorgt voor preventieve activiteiten en programma's
- We bieden onderwijs met een duidelijke structuur. Leerlingen weten wat er in de school en tijdens de les van ze verwacht wordt.
- We leren de leerlingen regels, normen, waarden en vaardigheden aan, zodat ze op een sociale en respectvolle manier met elkaar leren omgaan.
- We leren leerlingen wat grensoverschrijdend gedrag is en hoe de school daarmee omgaat.
- We maken afspraken en leren leerlingen vaardigheden hoe ze moeten omgaan met ruzies, pesten, agressie en discriminatie en seksuele intimidatie.
- We organiseren gesprekken met ouders en vullen het digitale programma ZIEN in, waardoor we inzicht in de veiligheidsbeleving van de leerlingen krijgen en ze beter kunnen begeleiden.
- We gaan er van uit dat de leerkracht een goede bedoeling heeft met de actie die zij onderneemt in de klas of juist met het besluit bepaald gedrag toe te laten, zodat de leerling tot inzicht komt wat gewenst en ongewenst gedrag is. We gaan uit van

bemoedigende, strafarme benadering . Als er vragen over zijn, mogen die altijd gesteld worden.

- Als de aanpak van de school niet heeft geleid tot een oplossing, wordt er gezocht naar professionele hulp.
- Bij ongewenst en seksuele intimidatie kan een leerling, ouder of leerkracht een melding doen. In onze school kunt u naast de leerkracht of directeur bij een vertrouwenspersoon. Voor de leerlingen en ouders zijn dat juf Elise Baas en Sanne Boon. Voor de leerkrachten is dat het bestuur.
- Als de aanpak van de school niet heeft geleid tot een goede oplossing kan gebruik gemaakt worden van de klachtenregeling, waarin de richtlijnen vermeld staan en hoe u een melding of klacht kunt indienen.
- Voor de veiligheid van de leerlingen en personeel hanteren we een meldcode geweld en mishandeling. Momenteel zijn de betrokken instanties bezig om deze meldcode te formuleren. Mocht de school tot die tijd signalen omtrent geweld of kindermishandeling ontvangen of constateren dan zal de schoolleiding melding doen bij de jeugdzorg en/of de politie.

Hoofdstuk 5 : Burgerschap

Burgerschap is de manier waarop inwoners deelhebben, deelnemen en vormgeven aan de maatschappij. Door het vak Burgerschap in onze school aan te bieden, ontwikkelen we en bereiden we leerlingen op tot zelfstandig kritisch denkend en handelende burgers, die weten hoe een democratie werkt, wat de spelregels zijn en welke normen en waarden een rol spelen. Leerlingen leren hun mening te uiten, samenwerken en luisteren naar elkaar. We stimuleren dat leerlingen zich uiteindelijk sociaal maatschappelijk betrokken zullen voelen, integreren in de samenleving, kunnen samenwerken en zich ontplooiën tot actieve verantwoordelijke burgers in de maatschappij. We vinden het de taak van de school om kinderen te laten ervaren dat burgerschapscompetenties ertoe doen.

5.1 Burgerschap bij ons op school

Burgerschap is in onze school geen apart vak, maar zit verweven in allerlei vakken, leergebieden en activiteiten. We gebruiken de methode Leefstijl. In het lesprogramma komt burgerschap uitgebreid aan de orde. Naast het aanleren van sociale vaardigheden wordt systematisch en structureel aandacht gevraagd voor de kernwaarden op onze school en in de maatschappij. Waardoor we de sociale integratie van onze leerlingen bevorderen. Vanuit de zaakvakken (aardrijkskunde, natuur, geschiedenis, verkeer en geestelijke stromingen) wordt aan de hand van thema's dieper ingegaan op burgerschapsonderwerpen als politiek, actualiteit, staatsinrichting, milieu en cultuur. Met behulp van gastlessen en excursies worden deze en actuele onderwerpen verder uitgediept.

5.2 Lesinhoud

Methode Leefstijl

Leefstijl is een methode voor sociaal-emotionele en gezondheidsvaardigheden voor groep 1 t/m 8. De methode heeft onder meer tot doel om kinderen bewust te maken van hun eigen gedrag, leren zichzelf en andere te waarderen, vaardigheden ontwikkelen om met elkaar om te gaan, en aanleren voor gezondheidsvaardigheden. De methode biedt verschillende aanknopingspunten voor burgerschapsvorming. Het accent ligt daarbij op het domein identiteit. Veel van de onderwerpen binnen dit domein komen aan de orde. De methode besteedt veel aandacht aan thema's rond zelfbeeld, zelfwaardering, eigen achtergrond, waarden en normen, culturele verschillen en tolerantie. In groep 7 en 8 komen kernmerken van de multiculturele samenleving aanbod. Daarnaast is er in groep 8 aandacht voor geloof en religieuze/levensbeschouwelijke stromingen. De methode biedt veel mogelijkheden om het thema identiteit aan de orde te stellen. Het accent ligt vooral op: sociale interactie, persoonlijke identificatie en eigen leefwereld, leren van en met elkaar, vormen van eigen mening, dilemma's en emoties. De leerlingen oefenen deze sociale vaardigheden door individuele, groeps- of klassikale activiteiten en opdrachten. Ook zijn er tal van mogelijkheden voor kringgesprekken, creatieve activiteiten, spelactiviteiten en verhalen.

Filosoferen

Filosoferen is een manier om invulling te geven aan burgerschap. Daarbij denken de leerlingen na over concrete vragen, zoals: 'moet je het altijd met elkaar eens zijn?' De leerkracht helpt de gedachten te ordenen en vraagt naar argumenten. Leerlingen leren te reflecteren op hun eigen mening en argumentatie én die van anderen te respecteren.

Geestelijke stromingen

De hoofdgodsdiensten worden behandeld binnen aangeboden projecten. De leerlingen komen op deze manier in aanraking met verschillende overtuigingen, kunnen verschillen en overeenkomsten herkennen en leren respect en begrip te hebben voor diverse overtuigingen. De leerlingen leren over diverse aspecten van de betreffende religie, zoals regels en gebruiken, de invloed van de godsdienst op de samenleving.

Debatteren

Debatteren draagt bij aan het bereiken van onderwijskundige doelen zoals het oefenen van vaardigheden op het gebied van taal, inspraak, meningsvorming en identiteitsontwikkeling. Debatteren wordt aangeboden tijdens kringgesprekken, taallessen. Maar ook tijdens zelfstandige werkvormen.

Thema's Wereldverkenning

De lessen Wereldverkenning worden in thema's aangeboden. We leren de leerlingen over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse en Bonairiaanse geschiedenis en verbinden die met de wereldgeschiedenis. We leren over de eigen omgeving en vergelijken die met de rest van de wereld vanuit de thema's: landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur, cultureel erfgoed en levensbeschouwing. De werelddelen worden in de thema's uitgebreid behandeld vanuit de verschillende vakgebieden.

Project nieuws en media

Tijdens het project nieuws en media dat in de bovenbouw wordt aangeboden, leren de leerlingen zelf het nieuws te beoordelen. De leerlingen leren dat het nieuws afhankelijk is van de berichtgever en dat hun beeldvorming beïnvloed kan worden. Bij het in elkaar zetten van de schoolkrant leren de leerlingen taken verdelen en uitvoeren; met elkaar afspraken maken en samen besluiten nemen; vergadertechnieken en verschillende rollen in een vergadering.

Project mediawijsheid

Tijdens het project mediawijsheid in de bovenbouw leren de leerlingen bewust en verantwoord met sociale media om te gaan, zodat zij leren welke informatie je deelt met wie (privacy) en goed informatie op waarde weten te schatten door bronnen te checken, maar ook samen afspraken maken over hoe je met elkaar wil omgaan.

Democratie

De leerlingen leren over de democratische rechtstaat van Bonaire (en dus Nederland); de democratische basiswaarden (vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, (seksuele) diversiteit en verdraagzaamheid) en de politieke besluitvorming. De Europese Unie is een onderdeel dat tijdens het project Europa aan bod komt.

Actief burgerschap

Binnen de school wordt aandacht besteed aan het participeren bij georganiseerde activiteiten die bijdragen aan verantwoord burgerschap. Zoals DON DOET, de boomplantdag van STINAPA en verschillende educatieve programma's die gericht zijn op natuurbehoud en milieu.

Rechten van het kind

Tijdens dit project wat wordt aangeboden in de bovenbouw, worden de rechten van het kind besproken en welke rol zij daar zelf in hebben of kunnen nemen. Er wordt aandacht aan de dag van de rechten van het kind besteedt en hoe het met de rechten van het kind op Bonaire is gesteld.

De 8 die je van elkaar verwacht

'De 8 die je van elkaar verwacht' bestaat uit acht hoofdregels die aangeven hoe wij in de school met elkaar omgaan. De regels worden door middel van verschillende activiteiten en werkvormen aangeboden en uitgewerkt.

De 8 die je van elkaar verwacht	Inhoud
Iedereen hoort er bij	Kennismakingsspelen Samenwerkingsopdrachten Kenmerken van vriendschap Hoe gaan we om met nieuwe kinderen? Groepsgedrag, groepsvorming etc. Openstaan voor nieuwe contacten Werken aan een positief zelfbeeld
Zeg wat je voelt	Emoties lezen en je eigen gevoelens onder woorden brengen (ook visueel) Empathisch vermogen Stopteken, geef je grenzen aan Weerbaarheid, kom voor jezelf op
Speel sportief en eerlijk	Omgaan met winst en verlies Elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden Afspraken en regels Samenspel De baas spelen, haantje de voorste etc.
Los je ruzies op	Onderhandelen Luisteren naar wat de ander zegt Om opheldering vragen Pesten en de rolverdeling (dader, slachtoffer, meeloper, toeschouwer)
Luister naar elkaar	Elkaar aankijken Interesse tonen, Empathie Gevoelens herkennen en je kunnen verplaatsen in een ander Spreektoon
Help elkaar als je kunt	Behulpzaam zijn Het voor iemand opnemen Zorgzaam zijn

Zeg iets vriendelijks	Complimenten geven en ontvangen Zelfvertrouwen vergroten
Geef een ander ook eens zijn zin	Delen Onderhandelen Compromis sluiten

Hoofdstuk 6: Onderwijskundig beleid

Als privéschool vallen we onder de wettelijke voorschriften van een B3 school, dat is een Nederlandstalige basisschool die niet door de overheid bekostigd wordt. We beschouwen ons echter als een gewone basisschool die aan dezelfde eisen moet voldoen als een door de overheid bekostigde school. Dat betekent dat ons onderwijs moet voldoen aan de kerndoelen die door de overheid worden gesteld. Om deze doelen te bereiken hebben we voor een zo breed mogelijk onderwijsconcept gekozen, waarin we de lesstof aanbieden, verwerken en toetsen.

6.1 Groepssamenstelling

Onze school werkt met combinatiegroepen. Dit houdt in dat de leerlingen van twee jaargroepen één klas vormen. Voor dit concept is doelbewust gekozen. De school behoudt hierdoor zijn kleinschalige karakter en de leerkracht heeft op onderwijskundig gebied veel differentiatiemogelijkheden. In een combinatiegroep met meerdere leerjaren kunnen leerlingen zich op een natuurlijke manier breed ontwikkelen op sociaal-emotioneel gebied en is er ruimte voor klas overstijgende activiteiten.

We werken met groepen die bestaan uit zo'n 20 tot 24 leerlingen. Als de groepen groter worden dan wordt er gezocht naar extra ondersteuning van een extra leerkracht, assistent of student.

6.2 Onderwijskundig concept

Aan de leerlingen wordt een gevarieerde leeromgeving geboden. We verzorgen onderwijs vanuit verschillende onderwijskundige concepten. We starten vanuit een groepsgerichte benadering en sluiten daarna aan bij de individuele behoeften en talenten van het kind.

Leerstofjaarklassensysteem

Basisschool Aquamarin werkt met een leerstofjaarklassensysteem. Dat betekent dat elk leerjaar een basisprogramma heeft. Doordat alle leerlingen samen een basisprogramma doorlopen ontwikkelen de leerlingen een groepsgevoel en hoort iedereen erbij. Daarnaast is er in de lessen ruimte voor leerlingen die extra uitleg, begeleiding, verdieping of uitdaging nodig hebben. Voor leerlingen die een andere leerroute nodig hebben, is er ruimte voor een individuele leerlijn. We begeleiden de leerlingen zo dat zij tot optimale groei en bloei kunnen komen. We werken met een onderwijsaanbod dat leerlingen uitdaagt om op gezonde wijze te presteren.

Facetten uit het Jenaplanonderwijs

Naast het leerstofjaarklassensysteem kent ons onderwijs ook facetten van het Jenaplanonderwijs. Wereldverkenning, bewegingsonderwijs, muziek en creatieve vakken worden groepsdoorbroken gegeven. Het samen leren en samenwerken speelt bij deze vakken een grote rol. Leerlingen helpen elkaar en leren van elkaar. De wereldverkenning wordt in projecten aangeboden. Indien mogelijk worden de projecten ook in andere vakken behandeld en uitgewerkt.

Facetten uit het Daltononderwijs

Tenslotte kent ons onderwijs ook een stukje Daltononderwijs. Vertrouwen, verantwoordelijkheid, vrijheid, effectiviteit, zelfstandigheid en reflectie vormen de basis van deze werkvorm. De leerlingen werken een deel van de dag met taakbrieven. Op de

taakbrief staan verschillende opdrachten. De leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor hun werk.

Talentedontwikkeling

In rooster is er ook ruimte voor de ontwikkelen van talenten. De school biedt door het jaar heen verschillende activiteiten aan, zodat leerlingen zich verder kunnen ontwikkelen op cognitief, creatief (op kunst- en cultuurgebied) , sportief of sociaal gebied. Er worden workshops aangeboden. Op gebied van leren worden de talenten van leerlingen in gezet om tot hogere leerprestaties te komen.

Spelen, ontdekken en ervaren

We zijn van mening dat het van belang is om in groep 1 en 2 aan reken- en taal- en schrijfvaardigheden te werken van uit de ontwikkeling van het kind gezien. We sluiten in de lessen aan bij de ontwikkeling van de leerlingen. Door middel van spel, ontdekken en ervaren bereiden we leerlingen voor het toekomstige leren lezen, rekenen en schrijven in groep 3. Het onderwijs wordt in thema's aangeboden die aansluiten bij de beleveniswereld van de leerlingen. Door middel van observaties worden de leerlingen gevolgd hun ontwikkeling.

6.3 Vakken en methodes

Taal (technisch- en begrijpend lezen en spelling) en Rekenen zijn voor ons basisvaardigheden. We zorgen ervoor dat de opbrengsten voor deze vakken hoge doelen gesteld worden in een realistisch perspectief. Kerndoelen zijn richtinggevend. We gebruiken de 21ste century skills in uitbreiden en toepassen van kennis.

Voor de hoofdvakken gebruiken we methodes. Hierbij horen lesboeken, werkboeken, computerprogramma's, extra oefenkaarten en aanvullend materiaal. Voor de andere vakken stellen we een pakket samen uit verschillende methodes.

Taal/rekenen	: Schatkist (groep 1 en 2)
Taal/lezen	: Veilig leren lezen 3 Kim versie (groep 3)
Taal /Spelling	: Staal (groep 4 ,5, 6) en Taal in beeld (groep 7 en 8) Spelling in beeld (groep 7 en 8)
Technisch lezen	: Lekker lezen (groep 4 t/m 6)
Begrijpend lezen	: Tekst Verwerken 2 (groep 4 t/m 8) Humpie Dumpie (groep 3)
Schrijven	: Schrijfdans, Pennenstreken (groep 3t/m 8)
Rekenen	: Getal & Ruimte junior (groep 3 t/m 7) Pluspunt 3 (groep 8)
Wereldverkenning	: De thema's worden uit bestaande methodes en ander informatiebronnen samengesteld, zoals: Leefwereld, De wereld rond, leskisten van Milieu en Educatie, Junior informatieboekjes, Geobas, Zoek het zelf uit, De grote reis. (alle groepen)
Sociale vaardigheden / Burgerschap	: Leefstijl (alle groepen)
Engels	: Hello World (groep 5 t/m 8)

Papiaments	: Het programma wordt door de vakleerkracht zelf samengesteld (groep 5 t/m 8)
Studievaardigheden	: Blits (groep 5 t/m 8)
Nt2	: Ik ben Bas. Ik en Ko (groep 1 en 2)

Schatkist Taal en Rekenen

In de kleutergroepen werken we aan de hand van projecten. Met behulp van de methode Schatkist worden de projecten opgezet.

NT2 programma's: Ik ben Bas, Ik en Ko

Voor de kleuters die een andere thuistaal hebben dan het Nederlands bieden we in de kleine kring een lesprogramma aan met behulp van de methode Ik ben Bas en Ik en Ko. Bij de lessen hebben woordkaartjes met afbeeldingen en huiswerkkaarten ontwikkeld, zodat de ouders op de hoogte zijn van de woorden van de week en de woordjes thuis nog eens extra kunnen oefenen.

Taal/lezen: methode Veilig leren lezen (Kim versie)

In het schooljaar 2015-2016 is voor groep 3 de methode Veilig leren lezen 3 (Kim versie) aangeschaft. Bij deze methode hebben we een aantal spelmaterialen verzameld en hebben we woordpakketten, spellingskaarten, leeskaarten en spelletjes ontwikkeld. De leerlingen kunnen ook thuis oefenen met het computerprogramma van Veilig leren lezen.

Taal/spellingsmethode: Staal

In de groepen 4 t/m 6 werken met de methode Staal. In de komende twee jaar zullen alle groepen met de methode Staal werken. Bij de methode worden woordlijsten, woordpakketten, woordkaarten, woordkaartjes en woordenschattoetsen gemaakt, zodat we de woordenschat op diverse manieren kunnen aanbieden en oefenen. In de werkvormen is rekening gehouden dat leerlingen op verschillende manieren leren. We maken gebruik van coöperatieve werkvormen, meervoudige intelligentie en talenten van de leerlingen. In alle groepen werken we met een verhaaltjesschrift voor extra schrijfp opdrachten.

Taal/spellingsmethode : Taal in Beeld/ Spelling in beeld

In de groepen 7 t/m 8 werken we nog even met de methode Taal in beeld en Spelling in beeld. Bij deze methode zijn extra materialen gemaakt om de lesstof te oefenen.

Technisch lezen: methode Lekker Lezen

Door middel van teksten en leesoefeningen worden de leesstrategieën aangeboden en geoefend. Bij de methode hebben we leeskaarten ontwikkeld die de leerlingen wekelijks mee naar huis krijgen om te oefenen.

Begrijpend lezen: Humpie Dumpie

In groep 3 werken we met de boekjes Humpie Dumpie. Leerlingen leren zelfstandig teksten lezen en vragen bij de teksten te maken. Tijdens de lessen leren we de leerlingen vaardigheden om antwoorden in de tekst te zoeken.

Begrijpend lezen: methode Tekstverwerker 2

In de groepen 4 t/m 8 wordt de methode Tekstverwerker gebruikt. Door middel van teksten en opdrachten leren leerlingen de vaardigheden om teksten te kunnen lezen, begrijpen, ordenen, etc.

Getal & Ruimte junior en Pluspunt

De groepen 3 t/m 7 werken we met de methode Getal & Ruimte junior en in de groep 8 met de methode Pluspunt 3. De methodes bieden diverse mogelijkheden om op verschillende niveaus te werken. Daarnaast hebben we lesmaterialen verzameld om het hoofdrekken te automatiseren en voor extra verdiepings- en verrijkingsstof. Getal & Ruimte biedt mogelijkheden om een deel van de lesstof op I-pad's of computers te maken. Bij beide methodes zijn computerprogramma's om de lesstof extra te oefenen.

Schrijven

We vinden het belangrijk dat leerlingen ook in deze tijd nog netjes en duidelijk leren schrijven. Een verzorgd handschrift draagt bij aan het precies en nauwkeurig werken bij andere vakken en heeft een meerwaarde om lesstof eigen te maken en te automatiseren. In groep 1/2 en groep 3 (indien nodig) wordt bij het vak voorbereidend schrijven de methode Schrijfdans aangeboden. De leerlingen van groep 3 t/m 8 leren schrijven met de methode Pennenstreken. Deze methode sluit aan bij het leren lezen groep 3. Leerlingen uit groep 3 t/m 5 die moeite ondervinden bij het gebonden schrijfschrift, bieden we de mogelijkheid om over te stappen naar het blokschrift. Vanaf groep 6 t/m 8 gaan we over naar het blokschrift, zodat de leerlingen een eigen handschrift kunnen ontwikkelen.

Wereldverkenning

In alle groepen werken we met projecten. In de projecten worden de verschillende vakgebieden aangeboden. De thema's van de onderbouw bevatten onderwerpen waarmee de kleuters in zijn dagelijkse leven in aanraking komen. In de middenbouw komen thema's aan de orde die op Bonaire en in Nederland voorkomen. In de bovenbouw maakt de leerling kennis met de thema's op wereldniveau. Bij de thema's is lesmateriaal verzameld in themamappen. In de mappen zitten onder andere: leskaarten, lesmateriaal, opdrachten, documentatieboeken, illustratiemateriaal voor de kijk- en ontdektafel. In de midden- en bovenbouw wordt er veel aandacht besteedt aan informatieverwerking, het werken in groepen en zelfstudie. De thema's worden op verschillende manieren aangeboden. Van thema's die door de leerkracht zijn samengesteld, tot thema's die leerlingen zelf moeten onderzoeken en presenteren. In de lessen is ruimte voor de inbreng van de leerlingen en wat leerlingen willen leren. We zoeken in onze lessen naar overeenkomsten en verschillen tussen Bonaire, Nederland en de rest van de wereld. Aangezien een groot deel van onze leerlingen korte tijd op Bonaire zal verblijven, streven we ernaar om hen in aanraking te brengen met de mooie natuur, gezamenlijke geschiedenis en cultuur van Bonaire.

Sociale vaardigheden en Burgerschap

In alle groepen bieden we het vak Sociale Vaardigheden en Burgerschap aan. Naar aanleiding van de poster de 8 die je van elkaar verwacht leren we de leerlingen sociale vaardigheden aan. Hierbij wordt ook de methode Leefstijl gebruikt. In de methode Leefstijl komt ook het vak Burgerschap aan de orde. In de bovenbouw is het vak Burgerschap ook een onderdeel van het vak Wereldverkenning.

Engels

In de groepen 5 t/m 8 wordt de Engelse taal aangeboden met de methode Hello World. De lessen van de methode vormen de basis van de les en de leerkracht zorgt voor extra verdieping en opdrachten op het niveau van de groep. De komende jaren zullen we het vak uitbreiden naar de onderbouw.

Papiaments

Het vak Papiaments wordt aangeboden in de midden- en bovenbouw. De leerlingen zijn verdeeld in niveaugroepen. Het programma wordt samengesteld door de vakdocent en afgestemd op de doelgroep.

Studievaardigheden

In de groepen 5 t/m 8 werken we met de methode Blits. De leerlingen leren in de methode te werken met studieteksten, informatiebronnen, kaarten, schema's, tabellen en grafieken. Ze leren op een systematische manier informatie te achterhalen, meningen te ordenen, vergelijken en beoordelen.

Muziek en creatieve vakken

In deze lessen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de thema's die op dat moment in de groep worden behandeld. We leren leerlingen om hun gevoelens en ervaringen in beeld, taal, muziek, spel en beweging uit te drukken en om er mee te communiceren. Daarnaast brengen we de leerlingen in contact met ons cultureel erfgoed.

Bewegingsonderwijs

In de lessen worden de belangrijkste bewegings- en spelvormen aangeboden. De leerlingen leren samen met anderen leerlingen te bewegen. Ze leren in de lessen rekening te houden en respectvol omgaan met elkaar, afspraken maken en hun eigen bewegingsmogelijkheden inschatten. Aangezien onze school geen eigen gymzaal ter beschikking heeft, worden er elk schooljaar een aantal gymlessen op andere locaties georganiseerd, zodat we toch alle bewegingsvormen kunnen aanbieden.

Hoofdstuk 7 : De zorg

De afgelopen jaren hebben we een uitgebreid systeem rondom de zorg in onze school opgezet. We registreren de vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen op de sociaal-emotioneel en cognitieve gebied in het leerlingvolgsysteem van Parnassys en Zien. We brengen de leerlingen in kaart die extra zorg of uitdaging nodig hebben en stellen handelingsplannen op. Een aantal keer per schooljaar organiseren we gesprekken met ouders, waarin we ouders informeren en in gesprek gaan over de werkhouding, leerprestaties en leerbehoeftes van hun kind.

7.1 Leerlingvolgsysteem

In het leerlingvolgsystemen ParnasSys en Zien worden de gegevens van de leerlingen en de groep vastgelegd. De volgende gegevens worden verzameld:

1. persoonlijke gegevens (naam, adres, telefoonnummers, etc.)
2. toetsgegevens van methodetoetsen en Citotoetsen
3. rapporten
4. handelingsplannen
5. didactische groepsplannen
6. verslagen van gesprekken
7. verslagen van onderzoeken
8. vragenlijsten van het programma Zien

7.2 Observaties en toetsen

Door het schooljaar heen worden de leerlingen geobserveerd en getoetst. In de onderbouw gebruiken we de PRAVOO-observatielijsten. In de midden- en bovenbouw worden per vak de methodegebonden toetsen afgenomen. Daarnaast worden de toetsen van het Cito leerlingvolgsysteem en de IEP- eindtoets in groep 8 afgenomen.

7.3 Gesprekken/ rapportage

- aanmelding

Ouders die hun zoon of dochter willen aanmelden voor onze school, kunnen een gesprek met de directeur aanvragen. Tijdens het gesprek worden de ouders op de hoogte gebracht van de identiteit, visie, werkwijze en mogelijkheden van de school. Daarnaast kunnen ouders hun verwachtingen uiten en vragen stellen.

- kennismakingsgesprek

Als de leerling drie weken bij ons op school is, volgt er een kennismakingsgesprek met de groepsleerkracht. In dit gesprek worden de eerste weken geëvalueerd en wordt de beginsituatie vastgesteld.

– voortgangsgesprek

Om tot betere (leer)prestaties te komen, vinden we het belangrijk dat de voorwaarden om tot leren te komen goed zijn, daarom organiseren we in de maand oktober voortgangsgesprekken. Vooraf moeten de ouders, leerlingen en leerkrachten een vragenlijst invullen. Bij jonge leerlingen wordt de vragenlijst mondeling afgenomen door de leerkracht. Tijdens het gesprek worden de sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding, onderwijsbehoeftes

en talenten van de leerling besproken. Hierdoor hopen we dat de leerkracht meer inzicht krijgt in de (leer)behoeftes van de leerling, zodat we de leerling beter kunnen begeleiden.

- rapportgesprek

De leerlingen krijgen twee keer per schooljaar een uitgebreid rapport. In het rapport wordt verslag gedaan over de werkhouding, (leer)prestaties en sociaal/emotionele ontwikkeling. Het rapport wordt toegelicht in een gesprek.

- adviesgesprek

In groep 8 krijgen de leerlingen een schooladvies. In overleg met de ouders wordt bekeken waar de leerling het beste in het vervolgonderwijs geplaatst kan worden. In het advies worden de toetsresultaten, de leer/werkhouding, de zelfstandigheid en alle sociaal-emotionele aspecten van de afgelopen jaren meegenomen.

Mocht de directeur, de groepsleerkracht of de ouders tussentijds behoefte hebben aan een gesprek. Dan kunnen ouders altijd een afspraak maken.

7.4 Extra zorg

Mocht een leerling om een of andere reden het basisprogramma niet kunnen volgen, dan krijgt de leerling extra zorg. In overleg met de ouders stellen we een handelingsplan op en proberen de leerling weer op het niveau van de groep te brengen. Voor het vaststellen van extra hulp kan de hulp van een externe instantie nodig zijn. Mocht de leerling het niveau van de groep niet meer kunnen volgen, dan is er de mogelijkheid dat de leerling voor dat vak een individuele leerroute gaat volgen. Alle extra zorg wordt met de ouders besproken. Voor leerlingen die de lesstof zeer goed beheersen, tijd over hebben en een extra uitdaging nodig hebben, is er ook ruimte om een extra lesprogramma te volgen. In overleg met de ouders en naar gelang de interesse van de leerling en de mogelijkheden van de school stellen we een programma op.

7.5 Plaatsing en doorstromen

Leerlingen die de leeftijd van vier jaar hebben bereikt, mogen naar de Basisschool en worden, indien wij plaats hebben, geplaatst in groep 1.

Alle leerlingen die na 1 oktober jarig zijn, komen in de INSTROOMGROEP. Zij zullen ook het schooljaar daarop in principe in groep 1 blijven. Zij brengen dus ongeveer 1½ jaar in groep 1 door. Echter, op deze basisregel zijn uitzonderingen mogelijk, afhankelijk van de leerling in kwestie. daarom zullen we leerlingen die rond 1 oktober jarig zijn, in de kleuterperiode uitgebreid volgen. Tijdens de rapportgesprekken overleggen we met de ouders wanneer de leerling naar groep 3 gaat. De leerlingen die na 1 oktober jarig zijn, moet wel op alle onderdelen goede resultaten hebben behaald. Wij vinden het als school belangrijk, dat de leerling in groep 3 een goede start kan maken met de lesstof en het lessysteem van groep 3. Dat betekent dat leerlingen over voldoende vaardigheden en kennis moet beschikken op: taal-, cognitief-, motorisch-, sociaal- en emotioneel gebied. Deze kennis en vaardigheden worden door middel van observaties en vragenlijsten getoetst. De periode daarna blijven we de leerling op de voet volgen of de versnelde doorstroom naar wens verloopt.

In de andere groepen zullen de leerlingen bij het begin van een nieuw schooljaar doorstromen naar de volgende groep. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen doet een leerling een jaar over. Dit zal altijd in overleg met de ouders gebeuren.

Voor leerlingen die de stof ver vooruit zijn, kan er een versnelde doorstroom plaatsvinden. Bij deze versnelde doorstroom hanteert de school de volgende criteria:

- Deze leerlingen halen bij alle vakken een A-niveau score.
- Ze hebben hun werk op tijd af.
- Kinderen maken weinig fouten.
- Kinderen hebben behoefte aan extra verdiepings-/verrijkingsstof.
- Ze hebben een brede interesse.
- Ze staan emotioneel en sociaal goed in het leven.

Als de leerling aan al deze punten voldoet, volgt er een procedure.

- Ouders worden geïnformeerd en er worden afspraken gemaakt over de procedure.
- De leerling maakt de volgende Cito-toets. De score moet een A zijn.
- De leerling maakt de Cito-toets van het volgende niveau. De score moet een A of B zijn.
- Het gaat om de volgende toetsen:
  - Begrijpend lezen
  - Spelling
  - Rekenen / Wiskunde
  - DMT en eventueel Avi
- Er wordt een besluit genomen en er worden nieuwe afspraken gemaakt.
- De methodegebonden toetsen van rekenen worden gemaakt.
- Eventuele hiaten worden gesignaleerd en er wordt een handelingsplan opgezet.
- Bij spelling worden controle dictees afgenomen en hiaten worden bijgewerkt.
- Bij elk rapport wordt geëvalueerd of de leerling zich in huidige groep thuis voelt en of het de stof op het gewenste niveau beheerst.

7.6 Schoolverlaters en vervolgonderwijs

De leerlingen die onze school gaan verlaten, krijgen van de school een onderwijskundig rapport en een bewijs van uitschrijving. Voor de leerlingen die doorstromen door naar de Middelbare school verzorgt de school in overleg met de ouders het schooladvies, het onderwijskundige rapport en het overdrachtsgesprek.

7.7 Jaarplanning Citotoetsen en handelingsplannen

<i>groep</i>	<i>augustus</i>	<i>september</i>	<i>oktober</i>	<i>nov.</i>	<i>dec.</i>	<i>januari</i>
1	overdracht	Pravoo Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	zien invullen			Pravoo Bespreking "oktober" leerlingen
2	overdracht	Pravoo Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	zien invullen			Pravoo Cito : Rekenen voor Kleuters Bespreking "oktober" leerlingen
3	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Dyslectiepro- tocol na kern 3 zien invullen			Dyslectieprotocol na blok 6 Cito : Spelling 3.0 Cito: Rekenen / Wiskunde 3.0 DMT : versie A- kaart 1 A en B (Toetsen M3)
4	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Avi zien invullen			Cito: Spelling 3.0 Cito: Rekenen /wiskunde 3.0 TTR DMT: versie C (Toetsen M4)
5	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Avi zien invullen			Cito: Spelling 3.0 Cito: Rekenen /wiskunde 3.0 TTR DMT: versie B (Toetsen M5)
6	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Avi (Voor leerlingen die nog geen Avi uit zijn) zien invullen			Cito: Spelling 3.0 Cito: Rekenen /wiskunde 3.0 TTR DMT: versie B (bij D en E score) (toetsen M6)
7	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Avi (Voor leerlingen die nog geen Avi uit zijn) zien invullen			Cito: Spelling 3.0 Cito: Rekenen /wiskunde 3.0 TTR DMT: versie C (Bij D en E score) (toetsen M7)
8	overdracht	Groepsoverzichten en Handelings- plannen invullen	Avi (Voor leerlingen die nog geen Avi uit zijn.) zien invullen			Cito: Spelling 3.0 M8 Cito: Rekenen /wiskunde 3.0 M8 TTR DMT: versie B (Bij D en E score) (toetsen M8)

<i>groep</i>	<i>februari</i>	<i>maart</i>	<i>april</i>	<i>mei</i>	<i>juni</i>
--------------	-----------------	--------------	--------------	------------	-------------

1	Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		Doorstroom naar groep 2	Pravoo
2	Cito: Taal voor kleuters Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		Doorstroom naar groep 3	Pravoo
3	Avi Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		Avi DMT B versie alle kaarten	Cito: rekenen/ wiskunde 3.0 Cito : spelling 3.0 Cito Begrijpend lezen 3.0 (toetsen E4)
4	Avi Cito: Begrijpend lezen M4 Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		Avi DMT versie A TTR	Cito: rekenen/ wiskunde 3.0 Cito : spelling 3.0 Cito Begrijpend lezen 3.0 (toetsen E4)
5	Avi Cito: Begrijpend lezen M5 Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		Avi DMT versie C TTR	Cito: rekenen/ wiskunde 3.0 Cito : spelling 3.0 Cito Begrijpend lezen 3.0 (toetsen E5)
6	Avi – indien nodig Cito: Begrijpend lezen M6 Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		TTR Herhaling Cito Begrijpend Lezen 3.0 Avi en DMT versie A – indien nodig	Cito: rekenen/ wiskunde 3.0 Cito : spelling 3.0 (toetsen E6)
7	Avi – indien nodig Cito: Begrijpend lezen M7 Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen		TTR Herhaling Cito Begrijpend Lezen 3.0 Avi en DMT versie C – indien nodig	Cito: rekenen/ wiskunde 3.0 Cito : spelling 3.0 (toetsen E7)
8	Cito: Begrijpend lezen M8 Groepsoverzichten en Handelingsplannen invullen	zien invullen Eindtoets IEP		Herkansing "Citotoetsen" groep 8	

Hoofdstuk 8: Kwaliteitszorg

Het is ons doel om leerlingen cognitief, sociaal en creatief te ontwikkelen, zodat ze goed kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. In het kwaliteitsplan worden toetsresultaten vergeleken en geanalyseerd. Vervolgens worden de uitkomsten omgezet in een plan van aanpak.

8.1 Opbrengsten

Vanaf de oprichting van onze school is er hard gewerkt om de randvoorwaarden van onze school en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. In alle opzichten zijn we op de goede weg en die ontwikkeling willen we graag voortzetten.

Sinds de oprichting van onze school stromen de leerlingen op verschillende niveaus uit naar het middelbaar onderwijs. We komen uit op een gemiddelde van :

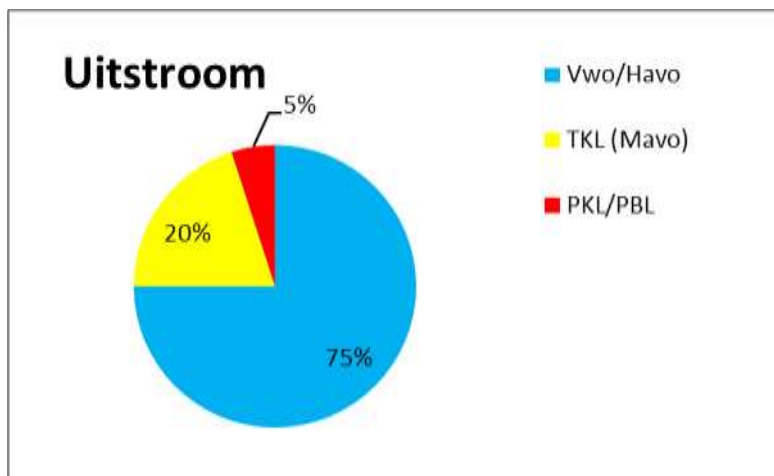
VWO/Havo – 75%

TKL (Mavo) – 20%

PKL/PBL – 5 %

Overzicht van de laatste vijf jaren:

	VWO/HAVO	TKL	PKL/PBL
2016	3	0	0
2017	6	1	0
2018	6	1	0
2019	10	4	1
2020	5	0	1

8.2 Kwaliteitsplan

Om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van ons onderwijs worden elk half jaar de toetsresultaten van de leerlingen in kaart gebracht in het kwaliteitsplan. We meten onze onderwijskwaliteit naar aanleiding van het referentiekader voor de vakken rekenen en taal. We formuleren onze streefdoelen op schoolniveau. Vergelijken, analyseren en interpreteren de toetsgegevens met als doel het onderwijs en onze onderwijskwaliteit te

kunnen verbeteren, zodat we onze leerlingen goed kunnen voorbereiden en de beste kansen kunnen bieden op het voorgezet onderwijs. Dat onderschrijft ons motto: Wij helpen het beste uit uw kind te halen. We houden de ontwikkeling bij op leerling-, groeps- en schoolniveau. Door de grote in- en uitstroom van leerlingen en het aantal leerlingen in de groep is het lastig om conclusies te kunnen trekken.

Streefdoelen en verwachtingen op schoolniveau

Aan het eind van de basisschool streven we dat:

50% van onze leerlingen op referentieniveau 1S (streefkwaliteit) behaald

75% van onze leerlingen op referentieniveau 1F (minimaal functioneel niveau) behaald.

groep		3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	
beheerst	25 %	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8	E8	1 S
	75%	M3	E3	M4	M4/E 4	E4	M5	M5/ E5	E5	M6	M6/ E6	B7/ M7	M7	1 F
	90%	< M3	M3	E3	B4/M 4	M4	M4/ E4	E4	M5	M5/ E5	E5	B6/ M6	M6	< 1 F

Van onze leerlingen in het plus-lesprogramma (de leerlingen die het basisprogramma en de plusopdrachten maken) verwachten we op de tussentoets een score van B of hoger.

Van de leerlingen in het basis- en/ of het basisprogramma met verlengde instructie verwachten we op de tussentoets minimaal een score van C.

Natuurlijk zijn er op onze school ook leerlingen, die leerproblemen of andere belemmerende factoren hebben, die het leren bemoeilijkt. We proberen deze leerlingen zo lang mogelijk bij de basisgroep met verlengde instructie te houden, maar als dat niet meer mogelijk is, kunnen zij binnen ons systeem een eigen leerweg volgen en worden ze zo goed mogelijk begeleid om het niveau te halen, wat bij hun mogelijkheden past.

Onze schoolambitie is dat:

60% van de leerlingen haalt niveau A t/m C

80% van de leerlingen haalt niveau A t/m D

Opzet van de analyses

Alle toetsresultaten zijn verwerkt in een Excel-document. We hebben een 'datamuur' aangemaakt. De datamuur visualiseert de leerresultaten van onze leerlingen.

We hebben verschillende analyses gemaakt:

- een analyse van alle leerlingen van een groep
- een analyse van de leerjaren door de jaren heen
- een analyse naar aanleiding van de streefdoelen

Naar aanleiding van alle gegevens en analyses wordt een plan van aanpak geschreven met een plan van aanpak om de onderwijskwaliteit te verbeteren.

Hoofdstuk 9 : Ambities en kwalitatieve doelen

Naast wettelijke verplichting en het werken met kerndoelen heeft de school ook ruimte voor een eigen opdracht en kan de school zelf ambities en doelen stellen. In dit hoofdstuk zullen we u informeren welke invulling onze school zichzelf de komende periode stelt.

9.1 Ambities

de school

- De komende jaren zal er meer gezocht worden naar contacten en samenwerking met de lokale scholen. We gaan deelnemen aan de onderwijsdag en ons vaker aansluiten bij eilandelijke overleggen en activiteiten.
- In het onderwijs zullen digitale middelen en programma's een belangrijke plaats in nemen, zodat het onderwijs beter aansluit bij deze tijd en onderwijsbehoeftes van leerlingen en we onze leerdoelen beter kunnen bereiken.
- De school ontwerpt een aanmeldingsformulier voor de aanmelding van nieuwe leerlingen, waarin de school van herkomst en ouders informatie kunnen vermelden die onze school nodig acht.
- Het vak Engels zal in alle groepen worden gegeven.
- Het onderwijs aan kleuters zal meer op schrift worden vastgelegd. Nieuwe leerkrachten kunnen hierdoor beter in de lijn van de school lesgeven.
- In het programma gaan we bekijken hoe we de talenten van leerlingen meer kunnen inzetten om leerprestaties te verhogen en hoe ze meer van mede-eigenaar van hun leerproces kunnen worden.
- In samenwerking met de Middelbare school wordt het vak techniek in de school geïntroduceerd en vormgegeven.
- De continuïteit in de school moet worden gewaarborgd. Belangrijke informatie moet worden vastgelegd. Minimaal 1 of 2 teamleden worden voldoende op de hoogte gebracht en toegerust op gebied van schoolmanagement. Zij kunnen zelfstandig de school leiden tijdens afwezigheid van de directeur.

Professionalisering van de organisatie

- Het beleid van de school is geborgen. Een deel van het team is voldoende op de hoogte en toegerust op gebied van het schoolmanagement. Zij kunnen zelfstandig de school leiden tijdens afwezigheid van de directeur.
- Aangezien we de laatste jaren steeds meer leerlingen op school plaatsen met grote leerachterstanden of leerproblemen willen we het huidige schoolniveau handhaven. Daarnaast willen we de kwaliteit en de zorg uitbreiden en verbeteren.
- Leerkrachten krijgen scholing aangeboden op team- en individuele niveau, zodat het team op de hoogte is van de moderne ontwikkelingen in het onderwijs en zich verder kan ontwikkelen.

9.2 Plan van aanpak

In het plan van aanpak staat vermeld waar de school de komende periode aan gaat werken en wat de school wil bereiken. Jaarlijks wordt er een planning gemaakt en worden de activiteiten geëvalueerd. De jaarplanning wordt in de schoolgids vermeld. De vernieuwingen worden uiteindelijk vastgelegd en verankert in een nieuwe werkwijze, zodat het resultaat van de verandering blijvend is.

Van de huidige situatie naar een gewenste situatie
De school
<p>* Het huidige gebouw voldoet niet aan de eisen van ons onderwijs. Het nieuwe gebouw heeft grotere lokalen . Hierdoor is er meer ruimte voor (werk)hoeken, thema- en een instructietafel. In de nieuwe lokalen worden diverse hoeken ingericht waarin leerlingen kunnen werken.</p> <p>* Het internet werkt nu onvoldoende en het elektriciteitsnet is beperkt. De lokalen zijn voorzien van een uitgebreid elektriciteits- en internetplan, waardoor we optimaal gebruik kunnen maken van de digitale middelen en programma's in de les. De digitale middelen worden jaarlijks uitgebreid.</p> <p>* Op het plein is geen schaduw om te spelen of te gymmen. Aan de achterkant van het gebouw wordt een afdak gebouwd. Zodat leerlingen in de schaduw kunnen spelen of gymmen.</p>
Aannamebeleid
<p>Bij de aanmelding van nieuwe leerlingen vindt er een kennismakingsgesprek plaats. Ouders en de school van herkomst geven regelmatig te weinig informatie over achterstanden, hulpprogramma's of speciale leerbehoeftes. Volgend schooljaar ontwerpen we een formulier met vragen over de sociaal/emotionele ontwikkeling, de leerprestaties, de leerbehoeftes en hulplannen van de leerling, die ouders en de school van herkomst moeten invullen.</p>
Onderwijs
<p><i>Taal/spelling</i></p> <p>Afgelopen jaar hebben we voor de groepen 4 en 6 de nieuwe taal- en spellingsmethode STAAL aangeschaft. De komende jaren (2021- 2022) zullen ook groep 7 en 8 met deze methode gaan werken. Bij de methode worden door de leerkrachten nieuwe woordpakketten en woordenschatbladen gemaakt.</p>
<p><i>Rekenen/wiskunde</i></p> <p>Vernieuwing van de rekenmethode Getal & Ruimte junior</p> <p>Afgelopen jaar hebben we voor de groepen 2 t/m 7 de methode Getal & ruimte junior aangeschaft. Volgend schooljaar 2021-2022 zal ook groep 8 met de nieuwe methode gaan werken.</p>
<p><i>Engels</i></p> <p>Tot nu toe wordt alleen in de groepen 5 t/m 8 het vak Engels aangeboden. De afgelopen jaren hebben we geëxperimenteerd met Engelse lessen in de onderbouw. Vanaf augustus 2021 gaan we voor alle groepen het vak Engels invoeren.</p>
<p><i>Gym</i></p> <p>De school organiseert elk jaar een aantal gymlessen in de gymzaal. Afgelopen jaar zijn we gestart met het geven van gymlessen in de gymzaal van Jong Bonaire. Ouders helpen bij het vervoer. In de maand december 2020 gaan we de organisatie van het vervoer en het gebruik van de gymzaal evalueren. Bij een positieve uitslag gaan we de lessen uitbreiden.</p>

Mede-eigenaar van het leerproces.

Leerlingen moeten hun talenten leren kennen en in grotere mate mede-eigenaar van hun leerproces worden. We ontwikkelen een lessenserie, zodat leerlingen hun talenten kunnen ontdekken. Daarna worden de talenten van leerlingen (waar mogelijk) ingezet in het lesprogramma.

workshops

Naast het lesprogramma is er veel aandacht voor extra activiteiten. We laten leerlingen kennismaken met allerlei sporten, spel, hobby's, techniek, proefjes of andere activiteiten. Een strakke planning ontbreekt. Aan het begin van het jaar maken we een planning, maar we houden ook ruimte over voor spontane activiteiten, die op ons pad komen. Daarnaast maken we een inventarisering om tot structureel en gevarieerd meer jaren planning te komen.

Coöperatieve werkvormen en meervoudige intelligentie

In ons onderwijs passen we diverse vormen coöperatieve werken en meervoudige intelligentie toe. Een jaar na de implantatie van nieuwe taal- en spellingsmethodes willen we gaan uitzoeken en vastleggen, waar het mogelijk is, om gebruik te maken van coöperatieve werkvormen en meervoudige intelligentie. In de methode worden de werkvormen gekoppeld aan de lesstof en vastgelegd voor de komende jaren.

Techniek

In samenwerking met de middelbare school wordt het lesprogramma uitgebreid met het vak techniek. De komende jaren stellen we een programma vast en implanteren we het vak Techniek in het lesprogramma.

zorg

Handelingsplannen

De handelingsplannen van groep 1 en 2 sluiten nog onvoldoende aan bij het leren in groep 3. De handelingsplannen zullen inhoudelijk aangepast en bijgesteld worden.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De afgelopen jaren brengen we de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in kaart door middel van het programma Zien. In de handelingsplannen sluiten we aan bij de leerbehoeftes van de leerlingen. De komende jaren willen we meer met de gegevens uit het leerlingvolgsysteem gaan doen, zodat we specifieker kunnen inspelen op de sociaal-emotionele behoeftes op het niveau van de groep en van de leerling.

Groepsdoorbroken werken

Met het team gaan we de mogelijkheden onderzoeken in hoeverre we bij de vakken rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen groepsdoorbroken kunnen gaan werken in onze school. Met het team gaan we de mogelijkheden onderzoeken in hoeverre we bij de vakken rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen groepsdoorbroken kunnen gaan werken in onze school.

personeel

Ambulante tijd voor de directeur

De afgelopen jaren is er altijd gekozen voor kleine groepen of werkverlichting van leerkrachten. De komende jaren zal er ook gekeken worden naar ambulante tijd voor de directeur, zodat de directeur makkelijker onder schooltijd kan inspelen op onverwachte situaties of ondersteuning van leerkrachten.

Scholing

Op Bonaire zijn er weinig mogelijkheden tot scholing. Het team gaat uitzoeken welke mogelijkheden er wel kunnen worden gerealiseerd om tot scholing te komen. Er zal gekeken worden naar cursussen op het eiland, online cursussen en cursussen die in

Nederland worden aangeboden.

Digitale middelen

Leerkrachten moeten meer inzicht krijgen en leren om de digitale middelen functioneel in te zetten in de lessen. Leerkrachten worden hierin geschoold en moeten de leerlingen basisvaardigheden aanleren om met digitale middelen en programma's te kunnen werken.

Pensioenopbouw

De afgelopen jaren zijn we begonnen met een pensioenopbouw van de leerkrachten. De komende jaren gaan we het systeem verder uitbouwen zodat we tot een gelijkwaardig pensioenvoorziening zoals bij scholen op het eiland.

Hoofdstuk 10 : Personeel

In onze school vormen de groepsleerkrachten de spil van ons onderwijs. Door hun kennis, professionaliteit en vaardigheden werken zij de dagelijks aan de kwaliteit van het onderwijs op onze school.

10.1 Aannamebeleid

Bij de aanname van nieuwe leerkrachten wordt gekeken naar de vraag en behoefte in de school. Hierbij wordt gekeken naar ervaring, opleiding, specialisatie, inzetbaarheid en leeftijd. We streven naar een gezond evenwicht in het team.

10.2 Kwaliteit waarborgen

Om deze kwaliteit te waarborgen overleggen de groepsleerkrachten en directeur over het onderwijs. Dit wordt op verschillende manieren gedaan:

- dagelijkse meeting voor schooltijd
- wekelijkse personeelsvergadering
- groepsoverleg (over het programma en/of de leerlingen)
- overleg tussen de groepsleerkracht en directeur.
- scholing

Naast vergaderingen bezoekt de directeur jaarlijks elke groepsleerkracht tijdens de les en volgt er een functioneringsgesprek. Bij dit gesprek hoort een formulier. De groepsleerkracht en de directeur vullen beide het formulier in en hanteren dit als uitgangspunt voor het gesprek. Aan het einde van het gesprek worden afspraken gemaakt voor de volgende periode.

Nieuwe groepsleerkrachten worden gekoppeld aan en begeleid door een leerkracht met ervaring. Het eerste jaar bezoekt de directeur regelmatig de groepsleerkracht tijdens de les en vinden er gesprekken plaats.

10.3 Scholing

Op onze school volgen we de nieuwste ontwikkelingen op Bonaire en in Nederland om ons onderwijs te verbeteren en te vernieuwen. Nieuwe leerkrachten, studenten en leerlingen nemen informatie en ervaring mee de school in. We volgen de ontwikkelingen via internet. Leerkrachten onderhouden contacten met het onderwijsveld in Nederland. Ze houden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen en coachen elkaar waar mogelijk is.

Op Bonaire is het erg moeilijk om scholing te organiseren. Om zelf scholing in te kopen is vanwege ons budget onbetaalbaar, daarom haken we (waar mogelijk is) aan bij de andere scholen van het eiland of organisaties die een cursus verzorgen op het eiland. De volgende stap is om online cursussen te gaan volgen en waar mogelijk is bij een cursus in Nederland aan te sluiten.

10.4 Pensioen

Onze school kent een eigen pensioenregeling. Aangezien een deel van de werknemers maar tijdelijk op het eiland zullen verblijven en de alternatieven om pensioen op het eiland op te bouwen onzeker zijn, hebben we gekozen voor een pensioentoeelage bovenop het

salaris. De komende jaren werken we toe naar een toeslag dat vergelijkbaar is met de pensioenregeling van de lokale scholen. De werknemer kan naar eigen inzicht de toeslag besteden of sparen voor zijn pensioen.

Hoofdstuk 11   Financieel beleid

Onze school is een privéschool en heeft geen verantwoordelijkheid aan de overheid te geven omtrent het financieel beleid.

11.1 Bestuur

Onze school valt onder de Stichting Neutraal Bijzonder Onderwijs Bonaire. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle kosten van de school en het onderwijs. Jaarlijks maakt het bestuur een begroting en een jaarverslag en moet het jaarverslag worden goedgekeuren. Onze Stichting streeft niet naar winstbejag, daarom proberen we het schoolgeld zo laag mogelijk te houden en proberen we noodzakelijke verhogingen in kleine stapjes door te voeren i.v.m. Inflatie, stijging van lonen, kosten van huur en lesmaterialen. Het bestuur stelt jaarlijks de hoogte van het schoolgeld vast. Het schoolgeld wordt volledig besteed om goed en modern onderwijs aan te kunnen bieden.

11.2 Schoolgeld

De ouders van onze leerlingen zijn verplicht om schoolgeld te betalen. Het schoolgeld is een vast bedrag per maand, dat het hele jaar betaald moet worden, ook de maand juli. (Voor veel ouders is de hoogte van het schoolgeld een hoog bedrag, maar het is veel minder dan het bedrag dat de meeste privéscholen wereldwijd vragen; ook is het minder dan het bedrag dat een lokale school per leerling ontvangt van de overheid) Bij tussentijds vertrek moeten de ouders hun kind(eren) afmelden. Er geldt een opzegtermijn van één maand.

11.3 Sponsoring

Onze school organiseert elke twee jaar een sponsoractiviteit. Dit kan zijn door een feest, voorstelling, bingo, loterij of een andere activiteit. De opbrengst komt volledig ten goede van het gestelde doel. Ouders of organisaties die ons uit eigen beweging willen sponsoren zijn van harte welkom, maar mogen geen commercieel of persoonlijke doeleinden beogen.